

Predsednik vlade in Janina novinarka sva prejšnji torek ob pol osmih po Centralnem stebru priplezala na vrh Lepe Špice. Čeprav sva bila samo 2398 metrov visoko, sva se počutila kot na Mt. Everestu.

S predsednikom na is

Prejšnji torek je bila usoda naše države kar nekaj dolgih ur v rokah Janine novinarka. Dobesedno! Uresničila se je naša velika želja in plezali smo s predsednikom vlade. In on z nami. Pa da ne bo kdo mislil, da smo si zamislili idiličen in lahkoten planinski izlet! Ne, z Janezom Janšo smo se odpravili v visoko alpsko steno in preplezali pravo alpinistično smer.

Prek vrste na intervju čakajočih novinark in novinarjev sem se prebila z dragocenimi izkušnjami iz alpinizma in si tako zagotovila intervju z Janezom Janšo. Njegov edini pogoj je bil: najprej plezanje, potem intervju. No, končalo se je sicer brez intervjuja, a ker je naša plezarija prerasla v tako lepo in dragoceno doživetje, pogovor o seveda zelo pomembnih zadevah za našo državo sploh ne bi bil zanimiv. A bo morda kdaj drugič. Namesto reform, davčne politike, prevzemov podjetij, podražitve elektrike in podobnega vam zato danes predstavljamo Janeza Janšo, kakršnega še ne poznate: kot odličnega alpinista, zanesljivega soplezalca in pozornega sopotnika po najini plezalni avanturi, ki se je – nenamerno – raztegnila dolgo v torkovo noč s polno luno. Ki je ne bo nobeden od nas nikoli pozabil.

Tekst: **TINA HORVAT**, foto: **MIHA KUCHAR**

Čeprav je predsednik vlade, je izjemno izkušen in dober alpinist.

Ne bom se delala, da je plezanje s predsednikom vlade nekaj povsem običajnega. Bom raje priznala, da so se mi pošteno tresle roke, ko sva se z Janezom Janšo navezovala na plezalno vrvo. Kako se mi ne bi! Stala sva pod ogromno steno Lepe Špice, to je sredi največjega trentarskega zakotja, napovedoval se je fantastičen dan – pa tudi noč s polno luno – jaz pa sem premišljevala, pred kako odgovorno nalogo sem se znašla.

V alpinizmu je naveza dokaz zaupanja. Na drugi konec vrvi spustiš samo človeka, ki mu

popolnoma zaupaš. Že najmanjša napaka je lahko usodna. Skratka, bila sem v navezi z najpomembnejšim človekom naše države. Če bi se nama kaj zgodilo, bi verjetno postala slavna, a kaj bi imela od tega?

Med nama je bila torej samo vrv, pred nama pa se je proti nebu vil 500-metrski skalnati steber, ki ga bova morala preplezati. Z Janezom Janšo sva se znašla pod pravo alpinistično smerjo, v kateri ni ne jeklenic ne klinov. Vsa potrebna oprema – klini, kladivo, oponke, zatiči, metulji –, ki jo bova potrebovala za premagovanje večstometrskih skalnatih skladov, je visela na najinih plezalnih pasovih.

Kljub temu da imam kar nekaj tovrstnih izkušenj, saj brez njih nikakor ne bi mogla na današnje dogodivščino, in da naju je spremljala še bolj izkušena naveza alpinističnih prijateljev, se še dolgo po začetku naše ture nisem znebila cmoka v grlu. Občutek izjemne soodvisnosti s predsednikom me je navdajal s strahospoštovanjem in veliko odgovornostjo.

Naša avantura se je začela na idilični livadi Ravni dol, daleč od civilizacije.

Že samo zaradi tega prelepega razgleda se je splečalo!

luščijo nepotrebne zadeve. Ugotoviš, kaj ti je pilo kri in tratilo čas. A me je potem občutek odgovornosti do ljudi potegnil v politiko. Še vedno pa vem, da politika ni moj končni cilj v življenju. Zato tudi še vedno plezam. Bolj kot kaj drugega potrebujem občutek svobode, ko si sam s steno in nič drugega.«

Ko sem se navezala na vrv z Janezom Janšo, so se mi zaradi teže odgovornosti pošteno tresle roke.

ti vrvvi

Romantika na vrhuncu

Poleg tega Janez Janša ni tip moškega, ki bi pretiraval z odvečnimi besedami. Ni duhovitež, ki bi skušal začetno napetost na vso silo razbiti s planinskimi dovtipi in morda kakšnim šilcem domačega. Brez besed, vsak s svojimi mislimi, smo se iz vasi Na skali prebijali proti steni. Kar nenadoma smo se znašli na rajski poljani Ravni dol, kjer nas je k prvemu počitku povabila visoka, z mahom obrasla smreka na sredi planinskega travnika. »To je eden najlepših koticov, kar jih poznam. Nikjer žive duše, nobenega hrupa, nič drugega kot gore in tale lepa travnata poljana. Tukaj bi lahko prebil kar ves teden ali mesec,« je tišino prekinil moj predsedniški soplezalec. Hm, kdo bi si mislil, da je veliki Janša, za katerega velja, da ga imaš ali zelo rad ali pa je tvoj nepopustljivi nasprotnik, tako romantičen. Na idiličnem planinskem pašniku sem začela ugotavljati, da je pred nami velik dan.

Vprašala sem ga, ali mu je kdaj – še posebej v takih koticih in ob takšnem razpoloženju, morda žal, da je predsednik vlade in si takšnega razkošja ne more privoščiti večkrat. »To je moja stalna dilema. Pravzaprav sem z njo razčistil v samici. Ugotovil sem, kaj v življenju je pomembno in kaj ne. Samota in grožnje od-

Za varnost najine naveze je bilo zelo dobro poskrbljeno.

Odlična forma

Konec romantike in besed, treba bo plezati! Pri vstopu v smer smo si natakneli plezalne čevlje, čelade in pasove, se navezali in začela se je naša skrbno načrtovana plezalna avantura. Že po nekaj metrih, ki jih je, prvi v navezi, preplezal najpomembnejši član naše ekipe, sem ugotovila, da mu gre izjemno dobro. Hm, naš prvi minister pa ni od muh! Prepričana sem namreč bila, da so govorice o njem kot o alpinistu precej napihnjene in da se kdaj pa kdaj, ko pač nima pametnejšega dela, pusti voditi kakšnemu gorskemu vodniku. Resnica je ravno nasprotna: Janez Janša je pri 47 letih, ob ▶

► tem, da je predsednik vlade, v vrhunski formi!

Sprašujem se, ali je kje na svetu politik, ki bi ob vseh tegobah vladanja bil sposoben preplezati sicer ne med najtežje uvrščeno (klasične alpinistične smeri so ocenjene od ena do šest in naša je štirica), a v celoti izjemno zahtevno in dolgo smer. Od kje mu toliko energije? »Od nekdanj sem je imel preveč in zato tudi probleme z okolico, ki mi je včasih težko sledila. Na tem mestu, kjer sem, pa mi to pride zelo prav,« mi je razložil, ko sem prisopihala do prvega varovališča, torej mesta, kjer je treba zabiti kline, se vanje vpeti in nato varovati soplezalca.

Sicer pa je član alpinističnega odseka Železničar, a je malo manjkalo, da bi ga bili zaradi svojeglavosti izključili. »Bil sem še tečajnik in imeli smo skupno turo v Paklenico. Takrat sem veliko soliral (plezal sam in ne v navezi, op. T. H.), zato sem se odločil, da bom tako preplezal tudi smer, ki se imenuje Kamasutra. No, žal sta me prav na vrhu zalotila načelnik našega odseka in njegov soplezalec in nista mogla verjeti svojim očem, da njihov tečajnik počne takšne neumnosti. Vodstvo je imelo potem dolg sestanek in odločili so se, da me ne izključijo, ampak mi dajo še eno priložnost.«

Novinarka je pokleknila pred oblastjo

Naša plezarija se je zaradi silne želje po uživanju v stiku s sicer mrzlo skalo osrednjega stebra naše Lepe Špice zavlekla vse tja do pol osme ure zvečer. Če se prav spominjam, smo bili ves ta čas polni prvinskega navdušenja nad vsem, kar nas je obdajalo. Prav nič nam ni manjkalo: imeli smo prekrasno vreme, občudovali smo okoliške vršace in travnate loge pod njimi, tu in tam smo se spočili na pomolčku, štrlečem nad globino, in med nami so se tkale iskrene prijateljske vezi.

Za krono vsega smo se tik pod vrhom znašli na zanimivi polički, ki je ni bilo mogoče preplezati drugače kot po kolenih. In tako se je zgodilo, da je Janina novinarka morala poklekniti pred oblastjo. Da si boste lažje predstavljali: na levi strani pol kilometra globine, pod menoj pol metra travnate poličke, pol metra nad mano v steno zajeden strop in nekaj metrov pred mano: Janez Janša. Za novinarko skrajno neprijeten položaj, a edina možnost, da se prebijem do konca, je bil, da se tistih nekaj metrov najprej plazim in nato klečeplazim. Da ne bo kdo razočaran nad slovenskim novinarstvom, tudi Janez Janša je moral poklekniti pred mano!

Predsedniška »ravbarska«

In prav na tej »zloglasni« polički, kjer so potekali najpomembnejši trenutki našega plezanja, smo ugotovili, da bo kmalu večer. Zato tudi nisem nič kaj pomišljala, ko mi je moj soplezalec prav kavalirsko ponudil »ravbarsko« in sem se tako hitreje prebila čez eno najtežjih mest v naši smeri. Alpinisti smeri radi preplezamo prosto, to pomeni brez prijemanja ali stopanja za kline in nanje, a predsedniškemu kolenu se pač nisem mogla upreti.

Ob pol osmih zvečer smo stali na vrhu. Čeprav smo bili samo na 2398 metrov visokem vrhu Lepe Špice, mi lahko verjamete, da sem se počutila kot na Mt. Everestu. In prepričana sem, da nisem bila edina! Toda časa za praznovanje in občudovanje sončnega zahoda ni bilo več veliko, saj se je bližala noč, nas pa

Da naš prvi minister ni od muh, sem ugotovila že po prvih metrih plezanja.

je čakalo še kar nekaj ur sestopa. Ker ponoči nismo hoteli plezati po eni od lažjih smeri čez steno, smo se odločili za daljši sestop po planinski poti čez Prehodavce in nato v dolino Zadnjico.

Avantura ob polni luni

Začel se je drugi del naše avanture. Plezanje se je spremenilo v romantično nočno spuščanje po skalah, zaznamovanih s tisočeriimi škrapljami, ki jih je osvetljevala polna luna. Pod nami so se lesketala Triglavska jezera, levo za silhuetama Viša in Montaža pa smo zagledali Jadransko morje. Kljub temu da se nam je od utrujenosti že skoraj bledlo, smo se počutili kot kralji gora.

Malo pod Prehodavci, ko sta nas čakali še dve uri hoje do doline, smo se odločili za počitek. »Najbolje bo, da se uležemo z glavo navzdol in damo noge na skalo,« je svetoval Janez Janša in posnemal smo ga. Takrat sem pomislila, kako bi reagiral naključni mimoidoči, ki bi denimo prišel mimo in se spotaknil ob predsednika vlade, ležečega čez planinsko pot.

»Dajmo, Tinca, kar ne ubija, krepki,« je bilo njegovo prijazno znamenje, da moramo iti naprej. Ob treh ponoči je četverica popolnoma izmučenih in dehidriranih plezalcev končno prispela v dolino.

Začetek »zloglasne« prečnice: ni šlo drugače, kot da sem se priplazila pred predsednika.

Zajtrk pri Janši

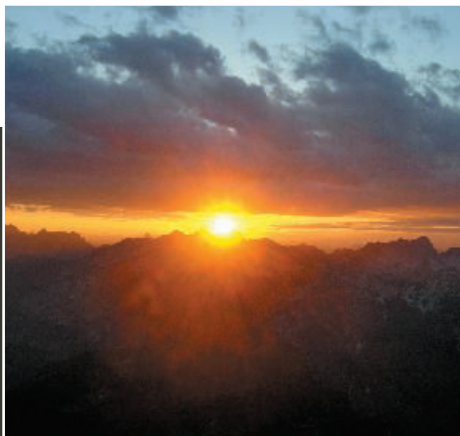
Niti v sanjah si ne bi mogla predstavljati, da mi bo nekega dne Janez Janša pripravil zajtrk. Pa mi ga je, in to lastnoročno. Ko sem se namreč zbudila iz globokega spanca, ki je bil verjetno zelo blizu komi, sem se zavedela, da je naša plezalna ekipa v njegovi počitniški hišici v Bovcu in da že pripravlja zajtrk. Najprej nam je stisnil sok iz pomaranč, ta je takoj povrnil vso izpuhtelo energijo, na štedilniku pa so bile že pristavljene kava in hrenovke. Postregel nam jih je skupaj z domačim kruhom. Pa menda ne pečete tudi vi domačega kruha, sem bila presenečena. »Ne, ta je prijatelj, sicer pa tukaj v Bovcu, kadar sem na dopustu,« sem tudi sam večkrat spečem kruh. Samo da ga ne mesim, ampak testo dam v mešalnik.«

Utrujene možganske celice so se počasi spravljalje v pogon. Naša včerajšnja tura nas

je prav vse tako izčrpala, da smo bili kakor v transu. Kombinacija izrednega napora in nujno potrebne zbranosti ter vsi tisti prelepi občutki, ki so nas prevevali ves ta čas, pa razgledi, ki so nas obdajali, so iz nas naredili sanjsko moštvo srečnih. Čeprav sem se živo zavedala, da sem v predsedniški počitniški hiši, sem se počutila tako sproščeno in presrečno, kot že dolgo ne.

Občudovala sem »njegov« lahkotni korak, ko se je vrtel po svoji lično urejeni hišici in skrbel, da smo bili njegovi utrujeni gostje postreženi z vsem, kar nam je padlo na pamet. Aspirin za ublažitev bolečin v mišicah, mango in drugo sadje za vitaminski naboj, hrenovke za

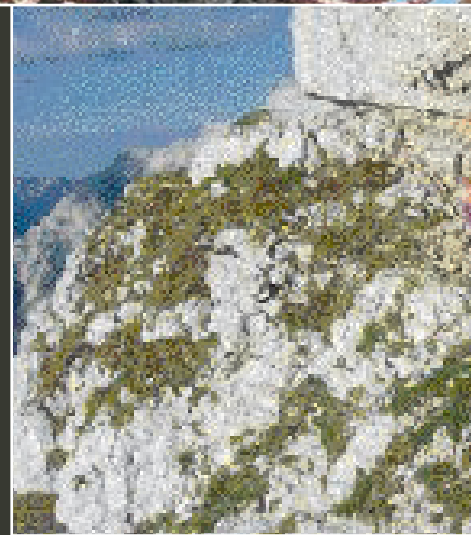
no sporočilo za naše bralke in bralce z vrha »samo« naše Lepe Špice. Bil je zelo iskren: »Priznam, da na vrhu res nisem mislil na bralke in bralce Jane, ker me je malo skrbelo, kako bomo zaradi pozne ure ponoči prišli v dolino. Si pa želim, da bi vsak človek kdaj doživel občutek, kakršnega smo mi včeraj, ko smo preplezali to zahtevno smer, stali na vrhu, razbremenjeni vseh bremen iz doline in popolnoma osvobojeni. Nikoli ne bom pozabil, kako smo

Pod nami pol kilometra praznine in nad nami še nekaj deset metrov do vrha.

Ko je sonce zašlo, nam je pot kazala polna luna. Romantično razpoloženje je bilo kljub utrujenosti na vrhuncu.

Pozdrav s samotne poličke sredi stene Lepe Špice.

energijo, kavica za prebujenje in celo – cigara namesto cigaret, ki mi jih je zmanjkalo že proti koncu prejšnjega dne.

Sanje ali resničnost?

Ali je vse to sploh res? Skoraj negibna od utrujenosti in zamaknjena od skoraj mističnega doživetja sem sedela na leseni klopci pred premierjevo hiško, pila kavo in kadila cigaro. Predsednika sem povprašala, ali ima kakš-

občudovali prelep razgled pa sončni zahod in sestopali z vrha ob polni luni! Skratka, za naše doživetje ni dovolj niti besed niti prostora.«

Je mogoče še kaj dodati? Čeprav smo se ob treh ponoči po poti s Prehodavcev opotekali kot hudi pijanci, čeprav se nam je zaradi žeje in napora kar bliskalo pred očmi, smo se ob vsakem koraku bolj zavedali, da smo lastniki enkratnega doživetja, ki ga ne bomo nikoli pozabili. ■

Namesto intervjuja na polički sredi stene

Preden smo vstopili v steno, sem si seveda zamislila romantičen intervju s svojim predsedniškim soplezalcem na kakšni idilični polički sredi stene. Tam nekje blizu neba, kjer bi bile samo tišina, skale in morda kakšna planinska rožica. Žal višinskega intervjuja pač ni moglo biti. Ker stena res ni pravo okolje za kaj takega, pa tudi časa nismo imeli na voljo. Za plezanje je namreč potrebna izjemna koncentracija in vsakdanje skrbi je treba pustiti v dolini. Namesto na polički sem Janeza Janšo čisto narahlo izprašala naslednjega dne, ko smo si lizali rane po našem vzponu. A ker sva bila oba prevzeta od silnega doživetja, nisva pretirano besedičila. Čas za pogovor o resnih zadevah si bomo vzeli kdaj drugič.

●Kako ste sploh prišli na zamisel, da povabite plezat novinarke Jane?

»Uradno imam sicer veliko dopusta, a se ne spominjam, da bi ga kdaj vzel vsega. Tisto, kar imam, porabim kar se da intenzivno, in sicer za hribe in plezanje, tabor v Lepeni, včasih tudi za morje. Poskusil sem skombinirati prijetno s koristnim, in to je bil glavni motiv za ta intervju. Seveda pa sem vedel, da tudi vi plezate.«

●Zakaj ste izbrali to osamljeno in zelo malo obiskano steno?

»Smer sem že plezal in ostala mi je v spominu predvsem po tem, da si tukaj zares sam z goro. Že dostop je nekaj posebnega, pa tudi v steni te nihče ne moti in ni slišati hrupa iz doline. Žal je takih krajev pri nas zelo malo.«

●Koliko se vam je spremenilo življenje, odkar ste predsednik vlade, in ali vam je kdaj žal, da se morate marsičemu odreči?

»Življenje se mi je zelo spremenilo, čeprav je bilo tudi prej, ko smo bili še v opoziciji, zelo dinamično. Res pa je, da si še nikoli prej nisem bil primoran zapomniti toliko stvari v enem dnevu in biti tako zelo zbran, kot moram biti zadnji dve leti. Ukvarjati se moram s številnimi področji, za vse moram biti pripravljen, najzahtevnejše pa je preklapljanje na deset različnih tematik v enem dnevu. To res terja visoko koncentracijo in včasih sem ob koncu dneva prav izžet.«

Na poti s Prehodavcev v Zadnjico: takole utrujen pa je bil Janez Janša, potem ko se je spustil v plezalno avanturo z Janino novinarko.